

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălăte pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere donand — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

La Nr. 476. Plen.

Cerculariu

cătră onorații membri, preoți și mireni, ai sinodului ordinariu și estraordinariu-electoral din protopresbiteratul greco-oriental al Clușului.

Însărcinat fiind subscrisul de Preavenerabilul Consistoriu archidiecean cu convocarea și conducerea sinodului protopresbiteral înmulțit al tractului Clușului pentru alegerea de protopresbiter, în sensul regulamentului congresual pentru procedura la alegerea de protopresbiter am onore a convoca prin această pre onorații membri ai sinodului protopresbiteral, ordinariu, înmulțit, al tractului Clușului, preoți și mireni, la sinodal electoral, ce se va ține luni în 25 Iunie (7 Iuliu) a. c. în biserica noastră parochială din Cluș, pentru alegerea de protopresbiter al tractului Clușului.

Serviciul divin se va ține în aceeași zi înaintea întrunirii sinodului la 9 ore în biserica noastră parochială din Cluș, la care se invită a participa onorații membri ai sinodului protopresbiteral.

Er pentru îndeplinirea celor prescrise de același regulament § 14 se invită onorați membri ai comitetului protopresbiteral pe *Duminecă în 24 Iunie (6 Iuliu) a. c. la o întrunire*, ce se va ține la 6 ore după amăzi în cancelaria oficiului protopresbiteral.

Sibiu, 6/18 Iunie, 1890.

Comisariul consistorial:

Moise Lazar m. p.,
asesor consistorial.

Capitulația sasilor.

Sibiu, 6 Iunie

Eri dela orele 3—5 p. m. s'a ținut adunarea alegătorilor sasi pentru facerea unui nou program politic.

Rolele au fost bine împărțite.

Tote s'au petrecut, după-cum s'a arangiat în conferințele pregătitoare.

A vorbit câte un orator din fie care municipiu, din fie-care categorie săsescă, chiar și sasi din ceruri nesăsesci, cum este Făgărașul, a avut câte un orator.

În fine s'a primit cu aclamațiune „Programul poporului săsesc” (Sächsisches Volksprogramm), tipărit și distribuit între membri adunării, întocmai după

cum l'a propus referentul convocărilor dl Dr. Wolff din Sibiu.

Două ore a fost de ajuns ca „prudenții și circumspecții” noștri concetățeni sasi să se spele de reminiscențele programului, pe care l'a susținut așa numitul „Volksparthei” în decurs de ani 18, și pe carele organul lor „Sieb.-d. Tageblatt” l'a apărut până eri cu tenacitate, ca apoi cu mic cu mare să abandoneze politica militantă.

Cine cunoșce acest popor din trecutul seu, n'a dubitat un moment, că așa se va întâmpla, îndată ce au vădut, că conducătorii a pus cestiunea pe tapet; credeam însă, că cel puțin pentru decorul lucrului vor pune la cale pe vre-un orator ca să apere și trecutul prin vre o contra propunere, pe carea apoi vădând curentul iresistibil, să o revoce, și noul program să se primescă totuși cu unanimitate, dar nici măcar atâta nu s'a făcut, ci au înmormântat programul vechiu fără să l'afle vrednic nici chiar de o cuvântare funebrală.

Cugetai, că toți oratorii s'au sculat numai să se scuse pentru că atâta amar de timp au purtat o luptă sterilă, de carea poporul săsesc n'a avut nici un folos, ér când s'a enunțat concludul, toți erau veseli, că s'au descărcat de o povară ne mai suportabilă, căci ori cât sunt de voinici sasi noștri, dar pentru ei totuși este mai potrivit decât pentru alții proverbul român: „Fuga e rușinosă, dar sănătoasă”.

Deci „requiescat in pace”, dicem și noi ca buni creștini, nu suntem însă atât de naivi, ca să credem celor-ce în fața acestor fapte afirmă, că „Volksparthei”-ul n'ar fi capitulat, pentru-că este capitulație această în totă forma.

Punctul 6 din program este totul, este puntea de aur cătră „Hoffähigkeit”, ér celelalte puncte sunt numai decorație, cu carea să se acopere, pe cât se pôte retragerea.

De ađi înainte nu mai există între sasi nici un partid politic, carele s'enu pôtă fi considerat de binevădut la guvern.

Nu mai există nici un bărbat între sasi, contra căruia guvernul să pôtă avé excepțiuni fundate, cerându-se al denumit de comite suprem, și cu un cuvânt de funcționar de stat, pentru-că a aparținé la partidul guvernamental nu numai este admis pe basa acestui program, dar după mai multe indicii a aceluia este chiar scopul lui.

Resultatele le vom vedé ađi mâne și începutul se va face pôte chiar cu postul de comite suprem al comitatului Sibiului, carele totodată este și comite săsesc.

Un comite săsesc din bărbații, cari au aparținut până eri la desființatul „Volksparthei” n'ar fi mare preț pentru acest triumf complet al guvernului.

Înainte de adunare se publicase prin diare două proiecte de program, unul din Sibiu, celalalt din Sighișoara.

Ambele în esență aprópe identice, dar cel din Sighișoara tot era mai amplu.

Din aceste două s'a compus unul pentru adunare, în carele mai multe puncte s'au primit din cel din Sighișoara.

Strămutare esențială se vede în punctul doi (2).

Alinea a doua a acestui punct în proiectul din Sighișoara lipsia, ér în cel din Sibiu era de cuprinsul următoriu:

Dagegen darf der an sich vollberechtigte Staatsgedanke, die notwendige Einheit und Existenz des Staates niemals vorgeschützt werden, um Uebergriffe auf andere — gleichfalls berechtigte Lebensgebiete — sogar auf dasjenige der Familie — zu beschönigen, um ihn für einseitige Zwecke einer Partei, einer Nationalität, einer Koterie, einer begünstigten Klasse, Gegend oder Stadt auszubeuten.

Va se dică era de interes general.

Acastă alinie însă în programul primit s'a înlocuit prin alta de interes special săsesc de cuprinsul următoriu:

Der an sich vollberechtigte Staatsgedanke, sowie die notwendige Einheit und Existenz des Staates dürfen jedoch niemals zum Vorwande für etwaige Eingriffe dienen, durch welche berechtigte Lebensgebiete des sächsischen Volkes gefährdet oder geschädigt werden können.

Este caracteristic acest punct de program politic pentru un popor, carele se ține, că este apăsăsat și recunoșce, că mai sunt în stat și alte popóre tot așa de apăsate, în faptă însă mai apăsate decât el.

Alinea a patra a punctului 2 nu era nici într'un proiect și este de următoriu cuprins:

„Zum Zweck möglichst ausgiebiger Mitarbeit an den Aufgaben des Staates ist es anzustreben, dass sächsische Jünglinge sich in je grösserer Anzahl dem Staatsdienste in allen seinen Abteilungen widmen.”

Va să dică, sunt siguri sasi, că de aici încolo în era nouă sub scutul punctului 6 din program, numai dela dănnșii va atěrnă ca tinerii lor să fie aplicați în serviciile statului, pentru aceea află de lipsă a îndemnă în program pe tineri, ca „în număr cât de mare să se sacreze serviciilor statului.”

În fine am dori să scim un lucru, pe carele nu ni l'a lămurit nici dl Dr. Wolff în esposeul seu nici celalți oratori.

FOIȚA.

Oglinda plugarilor

după

Fritz Möhrlein

prelucrată de

I. C.

VII.

Care este scóla cea mai bună pentru fetele de țeran?

(Urmare.)

Lucru firesc, că aceste lucruri ea nu le pôte învăță decât numai la țera, și cu părerere de rău trebuie să mărturisesc, că fórté rar se dă ocaziuni pe sate și pentru așa ceva, această provine numai de acolo, că ne lipsesc țerancele harnice, cări să se pricépă în destul la atari lucruri, și cari să pricép se tem a și luá ostenélă, de a introduce pe bietele fete în lucruri de felul acesta. Ar fi de dorit ca mame de familii harnice să cuprindă fete spre a le introduce în lucrurile de casă, din partea bărbaților însă se recere ca ei să pună mai mult preț pe atari lucruri, și să-și trimită fetele la atari femei. Sigur, că prin conveniri cu atari femei se va des-

teptă, voia spre lucrurile de casă, și fata cu timpul va învăța a cunoșce bucuria și mulțămirea în viață.

Dacă fetele de țeran să cresc după cum proiectăm noi atunci părinții pot fi siguri, că ei nu primesc o coconită, care nu scie alt ceva, decât care e moda cea mai nouă, și când se apropie de grajd își pune năframa la nas, nu nici decum, ci ei primesc o fată, care are bucurie la toate lucrurile, ce se țin de o curte țerănescă și care se ține încă faloșă să se pôtă numi țeranca.

VIII.

Cum ne îngrijim de fetele noastre.

Țeranul în călătoriile sale pe la téguri și altele ajunge în case de tot felul și aude multe lucruri, și întâmplări pre cari țeranii nu arare ori le ascund nu numai față de străini, ci chiar și față de membri familiei. Aciua se plânge un țeran, că cum de cu greu este în diua de ađi să ieși la cale, și de griji duce până 'și vede copii aședăți, dar te rog a nu mai spune muerei despre aceia, că scii bine cum sunt ele, ele cred, că acum s'a gătut cu totul.

Acum îi spune femeia ceva despre bărbat cum de tare îl intereséază ađi nimicurile și cum ți sare în cap pentru toate celea, apoi împărtășesce planuri secrete, cari le are ia cu ficiorii ei, și că crede că această s'au cutare fetișoară ar fi bună pentru Stefan

sau Aron al nostru și că i se pare, ca și când ar fi pus Nița vecinului ochii pe feta ei, dar să taci să nu spui bărbatului nici un cuvânt despre așa ceva lui nui place, când aude așa ceva.

De altă dată, când vine țeranul ér în casa aceea observéđă óreși care mișcare țeranul e cu totul alt-cum, ca deunăđi, el e mai sândăcos și neindestulit și țeranca numai rar se arétă la lumină, ea mai mult petrece în casa dinapoi, și acolo se vede prin crepătura ușei, cum cusătórea manipuléază cu forfecile, din larma ce o face pânza să vede că aici trebuie să fie ceva în pornélă. Ne succede să putem ajunge în aceea casă, atunci vedem valuri întregi de pânză țesute de mâna proprie, pe cari țeranca le-a păstrat de douăzeci de ani în ladă, acum taie din ele fără cruțare, ca și când le-ar fi țesut în o di. Țeranca scóte val de val din ladă l'arată cusătóresei și acum ascéptă să-i laude torsul, țesutul și înalbitul. Să înțeleg ele cum să tae pentru cămeși, vestminte de pat și altele, căci ea nu vrea ca să dică lumea, că a fost sgércită la pânză.

Apoi aduce saci plini de pene, prin această aduce pre cusătóre din nou în mirare, precând le desface acestea le vin înainte istoria despre toate gâscele, cari au umblat prin curte în acei 20 de ani.

Dar lelică! îi dice țeranul „esti smintită ori ce faci!” Nu ți-a părut totdeuna rău de tot dărăbuțul de pânză din care făceai la copii câte o cămașuță.

Este afacerea fostelor scaune Săliste și Tălmăciu, cuprinsă în alinea ultimă a punctului 2 din program.

Și anume am dori să scim, ce înțeleg sașii sub delăturarea urmărilor regretabilei rătăcirii, carea a înduplecat pe legislațiune ca să substragă drepturile urbariale ale universității săsesci contra domeniilor Săliste și Tălmăciu dela apăsarea egală cu drepturile urbariale ale altora, cari rașimă tot în aceleași baze de drept în detrimentul universității?

Pentru ce n'au susținut între gravamine și pe scaunul Branului, carele figura în ambele proiecte anteriori.

Nu voim să intrăm în meritul materiei, dacă în adevăr au fost și în fundul regiu referințe urbariale sau ba? și dacă au fost, ore asemenea au fost acelea cu referințele urbariale din comitate sau ba? ne mărginim a constată numai, că tot sașii au esoperat mai târziu, când s'a modificat legea urbarială cu privire la Transilvania, ca acel § al legii combătute acuma de ei, care privesc segregarea din oficiu a pășunii și pădurei să nu aibă valoare asupra teritoriului fostului fund regiu, sub cuvânt, că aici n'au fost referințele urbariale ca în celelalte părți ale țării.

Scim mai departe, că toate referințele de drept urbarial dintre universitate și amintitele domenii s'au complanat prin împăciuirii judecătorești, prin urmare nimic nu ar mai fi de cores, dacă cumva sub acele urmări nu înțeleg dășii: procesele, cele va avea universitatea cu comunele aparținătoare fostelor scaune Săliste și Tălmăciu, pentru suma de desdaunare, ce compete acelor comune pentru dreptul regal de cărcimărit cumpărat dela șapte județe?

Dacă acesta este durerea lor, apoi nu-i stă bine într'un program politic, pentru că este o afacere, care cade în competența judecătorilor, ăr asupra acestora dora nu vor pretinde dășii să facă presiune guvernul ca să judece din considerațiuni naționale și de partid!?

Incheem cu aceea, că adunarea sașilor după părerea noastră a fost un lucru pregătit de bun timp și că este un simptom al situațiunei, de carea ar fi bine să țină cont și românii și dacă nu în alta, cel puțin întru atâta să imiteze pe sași, ca să se năsuască și ei la curmarea animosităților, ce provin din diversitatea de vederi politice, și să ajungă la atâta maturitate politică, că „Concordia res parvae crescunt, discordia maxime dilabuntur“!

Revista politică.

Foile din Budapesta și din Viena se ocupă cu comunicațiunile, ce le-a făcut reprezentantul Sârbiei dl Simici ministrului nostru de externe.

Din toate espunerile aceste transpiră un fel de aroganță a Sârbiei și tot astfel transpiră și din nota guvernului sârbesc.

Reprezentatul sârbesc a declarat ministrului Kalnoky, că guvernul, ce-l reprezintă, nutrește și acum cele mai cordiale relațiuni către monarhia noastră și intenționează a-le urmă și în viitoriu. Guvernul Sârbiei a rămas surprins tocmai din acest motiv de esmisul ministerial, prin care se interdice importul rimătorilor, și e regretabil, căci prin această măsură prea puțin motivată se țințesc la declararea unui războiu, care după cuprinsul trata

și acum umbli cu ea, ca și când ai fi căpătat o de pomână.

Dute și întrăbă pe bărbatul meu, că și acela e dintre aceia, căruia-i pare rău pentru tot crucerul, care trebuie să-l dea pentru copii lui, și de care nu se poate apropia nime, când trebuie se dea ceva. E bine că ne mai îngrijim noi la timp pentru atari întâmplări, că de nu, atunci nu am ști ce să ne facem.

Așa dară aveți de gând se faceți ceva? Țeranca începă a zimbă misterios, ar trebui să nu-ți spun nimic despre așa ceva, dar cred că nu vei bate toba la nime. Morariul de din sus a întrebat pe omul meu, că învoit este el, să dăm pe Anica după Pavel a lor. După Pavel? întrebă țeranul cam înșelat. Nu e acela fală gôlă despre care se spun atâtea istorii cu servitóre, pentru acela mi s'ar părea Anica prea bună.

Dar judecați! Sângele tinăr trebuie astempărat și chiar pentru aceea caută morariul așa o femeie pentru feciorul lui, care să l scie țină în frâu, și Anica noastră este destul de cu minte, ca să l aducă la cale. Ho! lelică ăse el, „ore puteva o femeie blândă să aducă la cale pe un om dur și prostentec cum e Pavel?“ Me tem, că el nu va ascultă și cu timpul s'a ruina și Anica. Ea s'ar potrivi cu un om mai de trebă și sirguincios care se scie prețuî însușirile ei și așa ar avea și ia o viață mai bună și mai plăcută.

(Va urma).

mentelor în vigore, n'are loc. Dacă ministrul a fost condus la esmiterea ordinului numai de ideea a nu se importă rimători bolnavi, dășul n'are a obiectă și Sârbia se va îngrijă, ca să nu iasă rimători bolnavi, trăgând de cătră România chiar un cordon veterinar; dar dacă s'ar observă, că esmisul ministrului, care s'a publicat imediat după esposeul ministrului de externe în delegațiuni va avea un colorit politic și se va octroă un războiu vamal, Sârbia are mijloce de apărare și se va scifolosi de ele.

Interesante sunt și descoperirile, ce le-a făcut acest bărbat unui amic al seu și colaborator la „Egyetértés“ cu privire la raporturile politice.

Dl Simici a declarat, că în Petersburg de unde vine dășul nimenea nu vorbește de rău pe Austro-Ungaria și în decurs de 5 ani, cât a stat acolo n'a auzit dela nici un bărbat de stat să-l fi îndemnat, ca Sârbia să rupă legăturile de preținie cu monarhia noastră, ci toți cari pot a aprea consecuențele unei politice de pace sunt conșcii, că atât Sârbia, cât și Rusia, trebuie să nutrească bune relațiuni cu Austro-Ungaria. Pentru Sârbia ar fi cea mai mare nenorocire, când ar ajunge ca aceste două puteri mari să vină în conflict, ăr ca special are misiunea să stea cu amândouă în bune relațiuni. Vorbirea lui Kalnoky a cam gâdilit pe sârbi, dar acesta nu se poate ascrie decât ca o încercare de succes politic, căci sârbii nu sunt tocmai așa de gâdilicioși ca dășul. Presa are și ea cuvântul în Sârbia, dar nu trebuie guvernul austro-ungar să se bazeze numai pe espunerile ei.

E caracteristic însă, că pe când Simici a asigurat de simpatia sârbilor și a rușilor față de Austro-Ungaria, scirile din Badapesta comunică, că de pe țărmul dunăren sârbesc s'a tras foc cu pusca în patrula ungurească de finanți și acest fapt poate să dea ansă la urmări mai grave.

În zilele trecute a primit ministrul de interne frances ordinul „sf. Ana“ din partea țarului și presa comentă mult această distincțiune. Chiar nici presa francesă nu comentă faptul într'unul și același mod, căci nu se scie, dacă țarul a distins pe ministrul Constans pentru energia, ce o a desfășurat contra nihilistilor din Francia, ori că a voit și prin acest fapt să dea espresiune legăturilor amicale dintre aceste două state.

Ori-cum s'ar comentă acesta, e sigur, că distincțiunea s'a făcut sub impresiunea măsurilor ce le-a luat ministrul frances pentru a mântui viața țarului. Aceasta se poate afirmă și prin împregiurarea, că țarul și familia împărătească, care petreceau până acum în castelul Gatsina s'au retras de acolo, în Petersburg, după ce s'a întreținut timp mai îndelungat cu căpitanul suprem de poliție. Se pare, că viața țarului e tot mai mult periclitată și foile engleze vorbesc deja de o nouă conjurațiune, ce s'a descoperit.

Sachsentsag.

-- Raport special. --

Conform convocărei s'a ținut Marți la 3 ore p. m. conferința congresului săsesc în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus“, luând parte la 900 de delegați și alegători, între cari se mai aflau aproape toți deputații, ce-i au la dietă.

Înainte de a se trece la ordinea zilei s'au împărțit proiectul de program, așa numit „Sächsisches Volksprogramm“, pregătit în conferințele de mai înainte de cei dintâi bărbați săsesci. Acest proiect, care s'a și primit cu unanimitate și care indigă direcțiunea activității și conduitei, ce o va lua pe viitoriu poporul săsesc, e tot acela, ce l'am publicat în numărul trecut cu unele modificări și amandamente.

Astfelu la punct 1 s'a precizat în alinea a doua următoarele: Existența asigurată a monarhiei și a părților ei nu permite nici o stîrbire a concordatului de drept al ambelor state îndeplinit în anul 1867. Toate nisuițele, ce țințesc la o astfelu de stîrbire sau o ar putea-o produce trebuiesc declinate și combătute.

Punctul 6 și cel mai important s'a precizat astfelu: Deputaților dietali ai cercurilor de alegere săsesci le stă în voie ca în conșlegere cu alegătorii lor să rămână afară de partidele casei deputaților, sau să aparțină unei și aceeași partide sau să se alăture di feritelor partide, întru cât acestea se află pe baza concordatului constituțional din anul 1867 (punct 1 al acestui program).

Punctul 7 e format din partea primă a punctului 6 publicat în Nr. trecut și s'a adaus punct 8 de următorul cuprins: Pentru promovarea lucrurilor acestui program congresul săsesc institue un comitet central cu sediul în Sibiu. Acest comitet constă din 9 membrii și anume: un president, un vice-president, 7 membrii, dintre care unul e secretar și se alege de congres pe durată de 5 ani. Câte doi din acești membrii și anume presidentul ori vice presidentul cu un alt membru trebuie să aparțină cer-

curilor electorale de deputat din Sibiu și Brașov, ăr câte unul din ceilalți membri aparțin cercurilor electorale din: Sighișoara, Mediaș, Bistrița, Sebeș și Orăștie.

Dacă devine un loc vacant în decursul duratei mandatului, comitetul celui cerc, căruia respectivul a aparținut ca alegătoriu dietal, are a-l îndeplini pentru restul duratei mandatului.

Pentru ducerea în îndeplinire a lucrărilor designate mai jos sub d, e, și g) comitetul central se va întări prin câte doi delegați designați de comitetele cercuale. Alegătorii săsesci ai mai multor cercuri electorale pot să-i institue un singur comitet. În cazul acesta trimite comitetul cercual în comitetul central de două-ori atâta delegați câte cercuri electorale reprezintă.

Lucrările comitetului central se vor mărgini la cele următoare:

a) Îngrijirea pentru instituirea comitetelor cercuale prin alegători dietali, respective prin alegători pentru universitate ai cercurilor de alegere săsesci, conform sensului acestui program;

b) Împărțirea de consili la cererea vre-unui comitet de sub lit. a);

c) părerea asupra vre unei modificări de program intrate dela vre un astfelu de comitet pentru congres;

d) propuneri de sine stătătoare la congres și comitetelor cercuale;

e) conchemarea în regulă a congresului din 5 în 5 ani, în diferite localități, conchemarea extraordinară a celuiia, îndată ce s'ar pretinde acesta de majoritatea membrilor comitetului central sau cel puțin de trei cercuri electorale, făcând totdeodată cunoscut și ordinea de zi;

f) ducerea în îndeplinire specială a concluserilor luate de congres între marginile programului;

g) stabilirea afacerilor sale.

După distribuirea programului urcă tribuna dl Dr. F. Teutsch și prin o vorbire frumoasă salută deputații și alegătorii în vechia cetate săsescă a Sibiiului. Convocarea s'a făcut pentru-ca să ne lămurim, și să ne precisăm atitudinea pentru viitoriu, căci datorința noastră este ca se trăim pe pământul acestei patrii comune și ar fi un mare păcat, dacă copii nostri ne ar blăstămă, căci n'am putut să păstrăm, ceea-ce ne au lăsat mostenire părinții. Desvoltarea noastră nu stă în contradicere cu desvoltarea statului ungar, acesta o am dovedit în trecut și o vom dovedi și în viitoriu. Trăescă patria („Hoch“! de 3 ori)

Se pune la ordinea zilei alegerea presidentilor și la propunerea dășului se alege de president Albert Arz de Straussenburg adv. în Sibiu, ăr de v. presidenti adv. din Brașov C. Schnell și preotul din Sighișoara I. Teutsch, ăr de secretar la propunerea președ.: Dr. F. Teutsch și W. Binder din Mediaș.

Dr. F. Teutsch cetesce proiectul de program în totă estensiunea, apoi referentul Dr. Wolff dă cetire telegramelor dela Obert, preot în Brașov; Corodi, direct. gimn. Brașov și Dr. Oscar Meltzl.

Dr. Wolff ia cuvântul ca referent, desvoltând fazele, prin cari au trecut națiunea și motivând și actuala intrunire și programul prezentat. Sunt acum 18 ani, a ăis într'atele vorbitoriu, când națiunea săsescă s'a adunat la Mediaș pentru-ca să facă unirea între așa numiți bătrâni și tineri.

O luptă pasionată pe mörte și viață se purta între aceste două partide, carea nu numai să jignia interesele poporului săsesc, dar putea să-l ruineze total, deore-ce fie-care partidă fanatisată jertfia totul cu lupta ce o purta. Dar mulțămă, că sau aflat și bărbați cari s'au știut jertfi, pentru ca să se aplaneze încordările și să se facă odată unirea mult asteptată. Măna s'a dat între ambele partide și prin noua direcțiune poporul săsesc lucrând în concordie, a putut să urmeze tendenții sale și să reziste greutăților, ce i-se puneau în cale. Regimul a cautat se paralisese acesta forță puternică și prin omeni ca Wächter și Bethlen Gábor în calitate de comiți supremi i-a succes a ne sdruncină și periclită drepturile. Adunarea din Brașov la 1881 a desvoltat mai departe programul, care avea se fie de conduita tuturor sașilor. E de aprobat atitudinea hotărâtă, ce o au luat deputații sași în unanimitate la 1883, apărând cu toții limba națională. Totuși programul desvoltat în Brașov a rămas mai mult particular și acesta s'a dovedit destul de trist, căci el a devenit chiar ilusoriu mai ales și la Bistrița prin atitudinea comitetului Bánffy, desvoltându-se în regimul lucrărilor după arbitriu și nebagându-ne în sēmă. Ovațiunile, ce s'au făcut din inimă contelui Andreiu Bethlen (Hoch!) dovedesc, că sașii știu să fie mulțămitori și recunoscători, dar ei nu se pot învoi ca o națiune să fie suprimată în drepturile ei. Taberile noastre erau două tabere vrășmașe, partidul așa numit săsesc și partidul regimului, și lupta îndreptată mai ales la alegerile de deputați nu se purta numai între deputați, ci chiar în sinul poporului,

oposițiune și oposițiune stau față în față aproape sfâșiindu-se,  r acestea lupte  sionate, cari au provocat  i păretele despar itoriu în sinul poporului, 'l putea aduce la nimicire, de i a i numai p te peri un popor, precum s'a  nt mplat în timpul vechiu. Dela programul, ce ni l'am făcut, ne am depărtat tot mai tare, ne-am făcut noi inimizii nostri, spărtura a devenit prăpastie  i mai mare gre al  a fost, că conform programului activitatea n str  era special un program dietal. Partidul săsesc a considerat de deus mandatul unui deputat, care lua o altă atitudine  i acest  n'a putut s n  prov ce o mare amărăciune  i perturbare.

Să facem acestor „chițibușuri“ și neînțelegeri un sfârșit, să nu ne mai luptăm unii contra altora. Comună ne e respectarea autonomiei, comune ne sunt legile, comună apărarea limbei materne, basată pe legea naționalităților, comun terenul bisericesc și școlile. Aceste puncte au fost ce i drept și în programele vechi și noi vom lupta pentru ele, căci suntem un popor al păcii. Trebuie însă să îndreptăm activitatea și pe terenul, unde se află rădăcina existenței poporului nostru și să ne ocupăm mai cu dinadinsul de afacerile economiei, agriculturii, comerțului și industriei, dezvoltându-le cât se poate de mult. Prin această formăm la porțile orientului o productivitate, care nu e numai în interesul Ungariei, ci și pe statele balcanice Bulgaria și Sârbia le împedecă de rusificare, căci prin această se propagă tot deodată și dezvoltarea culturală, ér noi vom avé legături cu Europa vestică. E în interesul maghiarilor și românilor să ne spriginască în aceste năsuințe folositoare patriei comune.

„Sachsentag“ul ne oferă ocasiunea în impregiurările actuale să luăm direcțiunea, ce o aflăm mai acomodată și carea se află precisată în programul prezentat (Hoch!).

Dep. dietal guvern. Fluger : Voesc să vorbesc în două cuvinte, ce am de spus. În numele consoților mei de principii declar, că suntem învoiți să primim programul, pentru-că nu stă în nici o conțradicere cu vederile noastre și garantéază dezvoltarea poporului săsesc (Hoch!).

Adv. Schnell Braşov: Noi am aşteptat cu bucurie întrunirea congresului şi am combinat mult la mijlocele, ce avem să le luăm. În numele celor-ce m'au delegat, me declar învoit cu programul, căci el ne deschide un teren mare de activitate comună şi propun a se primi.

Carol Roth din Sighişoara vorbeşte pentru program în numele celor din Sighişoara.

Fr. Herfurth preot în Cristian (Braşov): Noi nu luptăm pentru privilegii, ci pentru onoare şi drept, în sensul acesta ne punem şi pe baza programului, noi nu am încetat lupta, căci suntem un popor ca şi alţii asupriţi politicesce, asupriţi pe terenul bisericesc, pe terenul scolar, de-ace statul modern ne-a scos şi ţintesc a ne scóte din tóte drepturile. Acésta trebue să o mărturisim. Dacă ne va covêrşi pe noi se vor nasce copii nostri, cari vor eluptá drepturile, căci e datorinţa unui popor să lupte pentru drept şi onóre şi ve învit a luptá şi mai departe în sensul telegramei direct, din Braşov: unul pentru toţi şi toţi pentru unul. (Hoch!!)

Mai vorbește apoi direct. gim. din Sebeș I. Wolff, preotul Ziegler din Archita și preotul Fleischer din Făgăraș, accentuând acesta din urmă, că comuna Făgăraș, deși nu se ține de fundul-regiu, totuși în sensul programului va pute prospera. (Hoch!)

Preşedintele declară proiectul de primit atât în general cât şi în special şi trece la alegerile comitetului central.

Preotul Müller roga adunarea ca să invite pe preşedinte a propune pe membrii comitetului şi astfel se alege cu aclamaţiune: Dr. C. Wolff şi Dr. Teutsch din Sibiiu; C. Adam adv. şi Dr. W. Zell din Braşov; H. Melas Sighişoara; Dr. Binder Mediaş; preot Budaker Bistriţa; Krasser Sebeş şi H. Klein Orăştie.

Dr. Wolff mulțămesc pentru încredere și promite a o răsplăti cu o muncă încordată. Se mai cetește o telegramă dela Wilhelm Conradsheim Viena și președintele indemnând pe deputați și pe cei de față a lucra prin curcerile lor în sensul programului, dorind rod fructifer acestei direcțiuni îngurate, încheie și dânsul ca Dr. Teutsch: *Hoch auf das Vaterland*, (Hoch, Hoch, Hoch!).

■ In ce priveste intărirea elementului magiar nu
avem nici un cuvânt de desaprobat.

Fie-care popor e dator a lucra pentru consolidarea nemului sau. Acesta e un postulat, care are indreptatirea sa morala, si daca ungurii ca mai putini in Ardel lucra pe toate caile ca sa consolideze elementul lor, nu putem se dicem, decat ca din punctul lor de vedere bine fac.

Datorința acésta o avem și noi, o au toți ómenii, cari au în inima lor o scânteie de iubire pentru némul lor.

Altcum se are lucrul cu celalalt punct din program, adică cu desnaționalizarea celorlalte popóre, și noi ca mosteni și vechi locuitori de pe pământul Ardélului suntem datori să le facem cât mai multă rezistență. Conservativi de felul nostru, noi românii din Ardél voim se fim și să rămânem români, și dacă o voim acésta serios, trebuie să aducem și noi jertfe.

Fără de jertfe ați nu putem ajunge la nimica. Nu e reson ca față cu svêrcolirile celor dela re uniunile de magiarisare sê stâm cu mânilé în sín, și principiul, că ori ce acțiune trebuie sê producă re acțiune trebuie sê-și afle și la noi aplicarea lui. Și nimené în lume nu ne pôte spriginî în lupta acesta de conservare cu mai multă tenacitate și tărie ca poporul, elementul acela nepreocupat și virgin în mo ravurile lui dela țera, în care încă nu a străbătut veninul otrăvitoriu al cosmopolitismului și al prin cipiului „ubi bene, ibi patria“. Noi pe acest popor trebuie se ne rădîimăm, pe acest popor trebuie sê-l educăm, pe acesta trebuie sê-l ferim de tôte aten tatele, ce se fac la altariul limbei și naționalității lui.

Vatra românului trebuie ferită ca se nu străbătă până la ea corupțiunea în familie, în biserică și în școală. Și ca se putem lucră cu succes avem necesitate de preoți luminați, devotați cu trup cu suflet chemării lor, avem lipsă de învățători însuflețiți pentru națiunea lor, avem lipsă de o economie rațională în toate întreprinderile.

Lucra dușmanii o lucrare intensivă și cu plan trebuie să punem și noi umăr la umăr și să facem totul pentru popor și nimica pentru noi. Egoismul, acest vermes otrăvitoriu, care s'a incubat în mulți din cei inteligenți ai noștri, trebuie să dispară în fața pericolului ce ne amenință.

Cu proverbiale noastră sărăcie trebuie se ne împinteniim preste tot locul ca să avem câte un ânger păcătoriu în persoană preotului și a învățătorului român. Poporul trebuie desteptat din somn, trebuie împintecat ca să contribuie cu denariul seu pentru susținerea școlii, ca a acelei instituțiuni, ce e merită a ne salvă limba și a conservă, ce e bun în popor.

Acest program trebuie să devină un al doilea „Tatăl nostru” în acțiunile noastre și cu deosebire în cele economice să ferim pe popor de lucru netrebnic și de rău beuturi.

Lucs e ađi la popor a umblá în vestimente ne-
șesute și necusute de mânilor femeilor lui, lucș e al
vedé cu sdrențe și cu jolgiuri evreiesci, lucș al vedé
umblând la tîrguri de săptămână și de țără.

Trebuie se ne îndreptăm deci privirile asupra tuturor mişcărilor din viaţa poporului nostru, trebuie să-l apărăm de tot ce i-ar cauaă perpleşităţi economice, trebuie să l facem se înţeleăă, că în ziua când p r şesece opinca, ţundra ş  jococul a perit.

Și ca se o facem, această cu succes, toți fruntașii noștri, toți oamenii noștri de bine trebuie să ne încordăm puterile noastre în atare direcțiune.

Fac alții mult, noi trebuie se ne încordăm să facem și mai mult, căci suntem mai mulți la număr, cei mai mulți, în unire pot face mai mult numai se voască și să-i lase inima. Asociațianea noastră tran-

silvană, deși condusă de cei mai buni bărbați, ce i avem, totuși ar pute și ea la rândul ei se face mai mult, decât face. Nu numai membrii ordinari trebuie se dea contingentul acelora ce o spriginesc. Pot face și femeile noastre colecte, cum fac cele din Cluș în favorul reuniunii lor, se pot face oferte de singuratic societăți și cluburi, întruniri de petreceri, să nu risipescă venitele pentru scopuri separatistice, vină și ele în ajutoriu cu obolul lor, ca să pōtă și Asociațiunea ajutā scōle și învățatori, acele unde punctele sunt mai periclitate.

Străinii cred, că Dumnezeu știe ce încordări facem, pe când în realitate lucrul nu se are așa.

Multe despărțăminte nu sunt organizate, în multe lipsesc președintele și nu se poate alege, căci cei ce convocă adunările de constituire sunt oameni fără tre-cere la popor, deci din centru ar trebui convocate și organizate atari despărțăminte, cei din centru să iasă la fața locului, să vie mulți, cât se poate de mulți, și cu vața lor, cu trecerea lor ce o au la po-por, vor fi în stare să adune oile cele risipite, vor fi în stare să organizeze în diferitele centre, dife-rite despărțăminte. Organizarea de acum nu e co-răspunzătoare. Nu înțelegem de ce orașele ca Mer-curea, Orăștie, Brad cu frumôsă inteligență să nu aibă despărțămintele lor, ca se refăcem de împăr-țirea despărțămintelor, unde nici despărțământul nu

scie, care anumite comune se țin de reionul seu. Așa nu merge, începutul trebuie făcut, și vom face din Asociațiunea noastră o instituțiune tot așa de populară cum e ađi la unguri Emke, și dacă am ajuns acésta, atunci suntem aprópe de a realisá scopurile pentru cari s'a înființat Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

Representanții teologiei științifice din res- timpul apologetico-polemic.

(Urmare.)

Origen ni-a lăsat un număr colosal de opuri teologice geniale. Ieronim, carele a cunoscut bine literatura bisericească, vorbește de două mii; Epifanie însă, contrariu mare a lui Origen, chiar de șese mii de scrieri, cuprindându-se în numărul acesta fără îndoială fie-careia omilie și fie-care epistolă separat, căci numai omiliile publice au rămas astăzi, o mie, ér epistole de ale lui au existat în secolele următoare cu sutele. Tot Ieronim ȝice, că erau opurile lui atât de numérose, încât abia ajungea vieța unui om spre a le ceti. Partea cea mai mare din scrierile lui s'a pierdut, si numai o parte neconsiderabilă ni-a rămas. Acesta, dimpreună cu fragmentele păstrate, umple 7 tomuri din edițiunea lui Migne vedi Nr. 4 al acestei foi din a. c. pag. 27).

Activitatea literară a lui Origen se estinde la lucrări biblice parte critice, parte esegetice, apoi la lucrări dogmatice, apologetice și practice.

Lucrarea sa cea mai colosală e un op din literatura criticei biblice, carele în decun e cunoscut sub numirea „Exapla“, și la carele a lucrat el cu diligență neobosită prin 27 de ani, începându-l în Alecsandria și finindu-l parte în Cesarea, parte în Tir. Scrierea acêsta e o recensieune a traducerii alecsandrine (grecesci a T. V.), sau mai bine, o edițiune critică a testului sf. scripturi a T. V., în carea se pun în paralelă, se asemenea și comparăză tectstul original evreesc al T. V. (în columna primă cu litere evreesce, ér în a dăa același tectst cu litere grecesce esistente, anume: a lui Acuila, Simach și Teodotian; câte odată chiar și cu traducerile grecesce anonime, numite a 5-a (Quinta), a 6-a (Sexta), și a 7-a (Septima). Asemănarea deci n'a făcut-o el în tôte cărțile T. V. cu același număr de tectste. Pentru casul când asemenea se făcea de cătră autor numai între traducerea (grecescă) alecsandrină și între Aquila, Simach și Teodotian s'a îndatinat a se numi opul de față Tetrapla; ér când se mai luau pe lângă aceste traduceri: tectstul original, și două sau tôte trei traducerile anonime, pentru casul acesta întimpinăm numirea de Octapla și Eneapla. Scopul lucrării a fost, de a îndreptă traducerea alecsandrină prin asemenea cu tectstul original și celelalte traduceri grecesce esistente. În tectstul traducerei alecsandrine n'a schimbat Origen nimic, ci a îndegat prin semne critice, făcute pe margine (asterisce și obele), acele locuri în care lipsia, sau era ceva mai mult în traducerea acêsta decât în celelalte tectsturi. Din causa mărimii sale (50 tomuri) nu s'a decopiat lucrarea acêsta nici odată; dar ea s'a păstrat în biblioteca din Cesarea Palestinei până la anul 653, când mohamedanii cucesec Cesarea, și verosimil că atunci s'a perdut. Până la anul acesta mulți au călătorit anume la Cesarea, pentru ca să folosescă opul acesta la lucrările lor critice biblice d. e. Ieronim. Din scrierile acestor bărbați s'au cules fragmentele din Ecsapla, de francesul din congregațiunea maurină Montfaucon, și s'au publicat pentru prima dată la Paris la anul 1713, ér în timpul mai nou de Migne în tomul 15 și 16 al cursului seu de patrologie. Nu mai puțin însemnată a fost activitatea, ce a desvoltat-o Origen pe terenul esegesi biblice. El a explicat întrăga sf. scriptură, dar nu în același mod. Trei feluri de scrieri esegetice-biblice ni-au lăsat; el: 1. *Σημειώσεις*, adecă scholii (esplicări) scurte asupra unor jocuri mai grele; 2. *Τόμοι* adecă comentare detailete asupra unor cărți întregi ale sf. scripturi, și în urmă 3. *Ὁμιλῖαι*, adecă cuvântări parenetice esplicative. Și aceste lucrări esegetice în partea lor cea mai mare s'au perdut, ér fragmentele păstrate sunt edate în descitatul op a lui Migne, în 4 tomuri. Mai cu sémă ni s'a păstrat comentările lui la evangelile lui Mateiu și Ioan, la epistola lui Paul cătră roman și nisce omilii la evangelistul Luca. Unele din aceste le avem în original, altele în traducere latină făcută s'au de Ieronim, sau de Rufin. În fie-care loc al sf. scripturi vedea Origen un întreit înțeles (sens), anume: mai întâiu unul literal, apoi altul moral sau tropic și în urmă al treilea moral sau mistic, (tipic alegoric). El credea, că pentru crestinul de rënd ajunge înțelesul cel literal. Crestinul mai luminat trebuesce se scie deosebî în fie-care loc al scripturei încă și înțelesul moral de cel mistic sau tipic; și acest înțeles din urmă asteliu, că pe când s. scriptură a T. V. vorbesce în mod prefigurătoriu (tipic) nu numai despre cele întemplate și descries în cărțile T. N., ci și despre cele ale vieții de veci; pe atunci cărțile T. N., vorbesce tipic numai despre cele ale vieții vecine. Unele locuri istorice din sf. scriptură a căror înțeles literal e nedemn de Ddeu, au a se luă numai în înțeles moral și tipic sau mistic. Din tôte aceste ne convingem, că de și Origen nu negligă înțelesul literal totouși preferă interpretațiunea alegorică, mergând într'acêsta câte odată prea departe. Recunoscea autoritatea dogmatică (inspirațiunea dumnezească) a întregei scripturi, dar în privința acêsta susține, că T. N., e cu mult mai superior T. V.

(Va urmă,

(Va urmări.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Tara-Oltului, 3 Iunie, 1890. Din apelul, ce l'a adresat reuniunea de magiarizare din Ardel în 10 mii esemplare către publicul magiar, vedem, că cei din fruntea reuniunii sunt neobosiți în ce privește fanatismul național.

După un plan anume croit se lucră sistematice la întărirea elementului unguresc și la desnaționalizarea celorlalte popóre.

Varietăți.

*** (Denumire de protopresbiter.)** După cum suntem informați, consistoriul plenar în ședința sa de luni, pe baza alegerii de protopresbiter al tractului Făgărașului s'evârșită la 22 Maiu a. c. pe alesul adm. prot. Iuliu Dan l'a denumit de protopresbiter al acestui tract.

*** (Aprobare.)** Ministrul de interne a aprobat statutul de organizațiune al funcționarilor magistratului Sibiu.

*** Programul esamenelor de vară la școala elementară de fete a „Reuniunii femeilor române din Sibiu” cu finea anului școlar 1889/90.**

Joi, 26 Iunie st. n. Dela 8—10 ore a. m. Religione, Limba română, Comput cu toate clasele.

Dela 10¹/₄—12 ore a. m. Limba magiară cu toate clasele, Limba germană cu clasa III și IV. Limba franceză cu clasa a IV.

*** (Convocare.)** În virtutea §-ului 9 din statute prin aceasta din nou se convoca o altă adunare generală extraordinară a Reuniunii române de cântări din Sibiu pe Sâmbătă 9/21 Iunie a. c. sera la 7 ore în sala din seminarium.

La această adunare generală sunt poftiți în special atâți membrii activi cât și cei ajutători.

Obiectul e renunțarea dirigentului de cor.

Din ședința adunării generale dola 6/18 Iunie, 1890.

Mateiu Voileanu, Ioan Popovici, pres. adhoc. notariu adhoc.

*** (Invitare.)** Prin acesta se declară de convocată adunarea generală ordinară a Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur pe 6 Iuliu a. c. st. nou în școala gr. cat. din Mediaș la 1 oră d. am., la care e invitat fie-care membru al Reuniunii precum și fie care binevoitor al ei. Ședința comitetului la 11 ore a. m. în școala gr. cat. de aici.

Cele mai însemnate obiecte de pertractare sunt: raportul comitetului despre activitatea sa din periodul expirat; absolutoriul cassierei, și propuneri, cari țintesc prosperarea Reuniunii.

Mediaș, 1 Iunie, 1890. Maria Roman, președintă.

*** (Ministrul de instrucțiune în Cluj)** În 15 l. c. n. sera a sosit cont. Albin Csáky ministrul de culte și instrucțiune publică în Cluj, incognito și însoțit numai de consilierul ministerial Dr. Maurcusovschi. În ziua următoare a primit pe rectorul universitar Dr. Klug și apoi sub conducerea acestuia și a comitetului suprem a cercetat universitatea și celelalte institute aparținătoare. Cercetă gimnaziul, clinicele, spitalul Carolin, academia de comerț, etc. orientându-se în toate direcțiunile. În ziua următoare a plecat.

*** (Foc.)** La 5 Iunie v. s'au aprins prin negrija unei fete de 10 ani casele de birt ale fondului gimnazial din Brad, aflătoare în comuna Mihăleni. Focul a mistuit intrag edificiul. Dauna fondului e aproape la 2000 fl. v. a. Casele erau asigurate, dar pe o sumă minimală, la Transilvania. Arendatorului i a ars cucuruz, grâu pe pod, și toate mobilele în case. Nimic nu avea asigurat.

*** (Colonizarea Ciangăilor.)** Foile ungu rescii anunță, că pregătirile pentru colonizarea ciangăilor în Transilvania sunt aproape terminate. Vor fi colonizați pe bunurile statului în Deva 105 și în Hunedóra 79 familii. Fie-care familie primesce 12 jugere pământ la 100 fl., care va avea să-i plătescă pe rate în 20 ani și pământ pentru curte și casă. Lemnele și ferul 'l primesc gratuit dela erariu. Un oficiant de pe bunul erarial va fi trimis să înduplece pe ciangăi a părăsi Bucovina.

*** (Căile de comunicațiune în România.)** „Politische Correspondenz” comunică, că votarea creditului de 23 milioane 600 mii lei pentru căi de comunicațiune de către camera română, va avea de efect crearea de debușeuri nouă și înlesnirea relațiilor comerciale. Progresul important, ce se va realiza pe acest teren, va fi în onora guvernului conservator, care prin o înțeleptă administrațiune a finanțelor statului, poate permite ca țara să facă fără să se resimtă, și acest mare sacrificiu.

*** (Târg de oi.)** Ministrul de comerț intenționează a înființa un târg mare de oi, spre care scop a conchemat o anchetă pe 30 Iunie a. c.

*** (Casa țeranului muntean din Bucovina la expoziția agricolă și silvică din Viena).** Precum este cunoscut s'a hotărât comisiunea expoziției să ridice la expoziția aceasta și o

casă țărănească din Bucovina ca un tip foarte caracteristic al caselor țărănești austriace. De ore-ce ordinul respectiv s'a fost dat cam târziu, cu totă silința nu s'a putut arăta acest edificiu mic în stare gata chiar în ziua deschiderii expozițiunii. Acuma s'au espedat însă toate obiectele procurate cu o deosebită amabilitate de domnul comisar silvic V. Eckl din Viniț, pentru adaptarea lăuntru al acestei case la Viena, așa că în scurtă vreme se va pute deschide pitoreasca casă muntenască, a cărei împregiurime este în mod corespunzător întocmită și carea va avea și îngrădirea sa caracteristică. Precum am amintit într'un număr de mai nainte s'a întocmit în casa acesta și un loc de vânzare pentru produsele industriei casnice a țerei Bucovinei și camera de comerț cu industrie din Cernăuț, carea a executat împreună cu dl profesor C. A. Romstorfer întreprinderea acesta, a încredințat reprezentanțiunea sa comisionarilor oficiali ai expozițiunii Hartberg & Grünwald. La adresa acestora s'a trimis și prima expediție a obiectelor de vânzare. Această expediție consistă din obiecte de lemn și țesături adunate de damele Casandra Buberl, Olga și Catinca de Grigorcea, Elena de Popovici Pulcheria barona Vasilco și de dl Niculai baron Mustatza, apoi de prefecturile Coțman și Viniți și din cele cumpărat în mai multe locuri ale Bucovinei.

Mulțămită publică.

Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu și împlinesce o plăcută datorință, exprimând și pe calea acesta institutului de credit și economii „Albina” din Sibiu mulțămita și recunoștința sa cea mai adâncă, pentru suma de 300 fl., votată spre scopurile Reuniunii în adunarea generală a acționarilor, ținută la 28 Martiu 1890.

Din ședința Comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu, ținută la 12 Iunie, 1890.

Maria Cosma, Dr. Russu, președintă. secretariu.

Loterie.

Mercuri în 19 Iunie 1890.

Sibiu: 43 72 35 78 13

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone							
Viena	3.25	8.—	10.50	—	București	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș	—	11.59	4.51	Copșa mică	4.05	10.47	7.10	—		
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	—	1.39	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.43	—		
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul de jos	—	1.56	5.44	Lónneș	5.16	11.58	8.27	—		
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Șibot	—	2.23	6.06	Ocna	5.47	12.29	8.59	7.—		
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	{	2.43	4.00	—	10.32	{	2.20	4.10	5.50	Orăștia	—	2.49	6.28	Sibiu	6.10	12.52	9.23	7.35		
	2.32	7.11	3.09	2.06		3.12	4.44	—	11.18		2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	—	3.37	6.56							
Mező-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46	Apăța	3.32	5.20	—	11.30	Glogovaț	2.34	4.46	9.23	Deva	—	3.53	7.26							
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40	Ágostonfalva	3.47	5.47	—	11.51	Györök	3.05	4.58	6.34	Branicica	—	4.18	7.48	Sibiu	7.35	3.35	4.34	9.50		
Bratca	—	—	4.54	4.03	Homorod	4.20	6.35	—	12.27	Pauliș	3.23	4.58	6.34	Ilia	—	4.43	8.10	Ocna	8.02	4.09	4.58	10.14		
Bucia	—	—	5.14	4.25	Hașfalău	5.25	8.12	—	1.35	Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52	Gurasada	—	4.53	8.20	Lónneș	8.30	—	5.25	10.40		
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Sighișoara	5.45	8.47	—	1.59	Conop	—	5.38	7.17	Zam	—	5.21	8.48	Șeica mare	9.05	—	5.55	11.10		
Huedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Elisabetopole	6.12	9.29	—	2.32	Bérvava	—	5.53	7.33	Soborșin	—	5.56	9.17	Copșa mică	9.34	—	6.20	11.35		
Stana	—	—	6.38	5.49	Mediaș	6.33	10.10	—	2.59	Soborșin	—	6.33	8.20	Bérvava	—	6.46	9.54							
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Copșa mică	6.46	10.32	—	3.13	Zam	—	6.58	8.49	Conop	—	7.02	10.09	Cucerdea	2.55	8.20	2.56	—		
Ghirbou	—	—	7.11	6.28	{	6.48	10.42	11.47	3.18	{	—	7.22	9.16	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38	Cheța	3.25	8.50	3.29	—		
Nadișul ung.	5.49	—	7.24	6.44		Micăsasa	—	11.01	12.04		3.33	Ilia	—	7.38	9.32	Pauliș	6.06	7.50	10.51	Ludoș	3.41	9.11	4.06	—
Cluj	6.02	10.35	7.39	7.04	Blaș	7.22	11.37	12.32	4.03	Branicica	—	8.14	10.18	Györök	6.24	8.03	11.03	M. Bogat	3.56	9.20	4.15	—		
	6.12	11.02	7.54	8.30	Crăciunel	—	11.52	12.44	4.14	Deva	—	8.43	10.44	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	Cipeu-Iernut	4.33	9.57	4.34	—		
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55	Teiuș	7.51	12.23	1.06	4.36	Simeria (Piski)	—	9.12	11.14	Arad	7.06	8.38	11.38	Kerelô-Sz.-Pál	4.48	10.12	5.10	—		
Ghirșiș	7.30	12.42	9.18	10.31	Aiud	7.58	1.23	1.30	5.06	Orăștia	—	9.34	11.39	{	7.45	9.05	12.10	Nireșteu	5.11	10.35	5.34	—		
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Vințul de sus	8.15	1.50	1.54	5.24	Șibot	—	9.56	12.05		Szolnok	11.51	2.25	4.47	Oșorheiu	5.30	10.54	5.53	—	
Uióra	—	1.25	9.56	11.27	Uióra	—	2.20	2.16	5.45	Vințul de jos	—	10.17	12.26	Budapesta	1.55	5.50	7.45	Reghinul - săs.	5.50	4.58	—	—		
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	11.35	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Alba-Iulia	—	10.44	12.58	Viena	7.20	1.40	6.05		7.25	7.—	—	—		
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Ghirșiș	9.16	3.33	3.15	6.47	Simeria (Piski) — Petroșeni					Petroșeni — Simeria (Piski)					Reghinul-săs., Oșorheiu—Cucerdea				
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Apahida	—	5.28	4.32	7.52	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03	Cheța	3.25	8.50	3.29	—		
{	8.42	2.24	10.57	1.18	{	10.36	6.05	4.53	8.10	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Ludoș	3.41	9.11	4.06	—		
	—	2.49	11.20	1.54		10.48	6.26	5.32	8.30	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	41.57	5.24	M. Bogat	3.56	9.20	4.15	—		
Crăciunel	—	2.49	11.20	1.54	Nadișul ung.	—	6.42	5.48	8.50	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Cipeu-Iernut	4.33	9.57	4.34	—		
Blaș	9.14	3.02	11.36	2.11	Ghirbou	—	6.58	—	9.35	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43	Kerelô-Sz.-Pál	4.48	10.12	5.10	—		
Micăsasa	—	3.33	12.04	2.49	Aghireș	—	7.24	6.11	9.19	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28	Nireșteu	5.11	10.35	5.34	—		
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Stana	—	7.47	—	9.43	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	Oșorheiu	5.30	10.54	5.53	—		
Mediaș	10.07	—	12.39	3.46	Huedin	12.01	8.27	6.43	10.02	Arad — Timișoara					Timișoara — Arad					Reghinul-săs., Oșorheiu—Cucerdea				
Elisabetopole	10.30	—	1.08	4.27	Ciucia	12.31	8.49	7.12	10.41	Arad	—	6.18	4.18	Timișoara	—	6.30	1.10	Cheța	3.25	8.50	3.29	—		
Sighișoara	11.06	—	1.50	5.39	Bucia	—	9.08	—	10.56	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercizfalva	7.23	1.59	—	Ludoș	9.35	7.41	12.06	—		
Hașfalău	11.21	—	2.06	6.02	Bratca	—	9.28	—	11.13	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orcizfalva	7.49	2.19	—	Cheța	9.51	7.57	12.22	—		
Homorod	12.37	—	3.20	7.51	Rév	—	9.28	—	11.13	Vinga	—	7.33	5.33	Vinga	8.16	2.46	—	Cucerdea	10.23	8.25	12.50	—		
Ágostonfalva	—	—	3.56	8.36	Mező-Telegd	1.10	10.04	7.51	11.32	Orcizfalva	—	7.56	5.50	Németh-Ságh	8.37	3.03	—							
Apăța	1.26	—	4.19	9.10	Feldioara	1.36	10.41	8.17	12.07	Mercizfalva	—	8.14	6.06	Aradul-nou	9.09	3.41	—							
{	1.47	—	4.44	9.44	{	2.01	11.06	8.42	12.41	Timișoara	—	9.04	6.50		9.25	3.55	—							
	2.23	—	5.20	10.31		2.08	1.19	8.47	1.09															
Brașov	2.33	—	5.30	9.43	P. Ladány	3.31	3.31	10.09	3.03															
Timiș	3.15	—	6.14	11.23	Szolnok	5.11	6.35	11.51	5.10															
Predeal	3.47	—	6.45	12.08	Budapesta	7.15	6.50	1.55	8.15															
București	9.30	—	11.35	—	Viena	1.40	3.—	7.20	6.05															

Murêș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murêș Ludoș				
Murêș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15
Bistrița	—	—	—	9.59	Murêș-Ludoș	—	—	—	7.21

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.

Ghiriș — Turda					Turda — Ghiriș				
Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49

Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară				
Sighișoară	—	5.—	11.23	—	Odorheiu	—	—	8.40	2.45
Odorheiu	—	7.49	1.50	—	Sighișoară	—	—	10.52	—5.28

Simeria (Piski) — Hunedóra				
Simeria (Piski)	—	—	—	4.—
Cerna	—	—	—	4.21
Hunedóra	—	—	—	4.50

Hunedóra — Simeria (Piski)				
Hunedóra	—	—	—	9.25
Cerna	—	—	—	9.51
Simeria (Piski)	—	—	—	10.10